

Treść

Przedmowa	7
Różne rośliny warzywne.....	8
1. Błyszczka jarzynówka (<i>Plusia gamma</i> L.).....	8
2. Chrząszczowate (<i>Melolonthinae</i>)	10
3. Komarnicowe (<i>Tipulidae</i>).....	12
4. Kret (<i>Talpa europaea</i> L.)	14
5. Krocionóg kruwoplamy (<i>Blaniulus guizatu</i> /atus Bose.)	16
Slonogowate (<i>Oniscidae</i>).....	16
6. Leniowate (<i>Bibionidae</i>)	18
7. Piętnówki (<i>Hadeninae</i>).....	20
8. Pomrowik polny (<i>Agriolimax agrestis</i> L.)	22
9. Rolnice (<i>Agrotinae</i>)	24
10. Sprężykowate (<i>Elateridae</i>).....	26
11. Turkuć podjadek (<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> L.).....	28
Bób.....	30
12. Askochytoza bobu (<i>Ascochyta fabae</i> Speg.)	30
13. Rdza bobu (<i>Uromyces fabae</i> (Pers.) De Bary).....	32
14. Mszyca burakowa (<i>Aphis fabae</i> Scop.)	34
15. Strąkowiec bobowy (<i>Bruchus rufimanus</i> Boh.).....	36
Burak ćwikłowy	38
16. Brunatna plamistość liści buraka (<i>Ramularia beticola</i> Fautr. et Lamb.) ..	38
17. Chwościk buraka (<i>Cercospora beticola</i> Sacc.)	40
18. Mączniak prawdziwy buraka (<i>Erysiphe communis</i> Link. f. <i>betae</i> Jacz.) ..	42
19. Zgorzel siewek buraka (sp. div.).....	44
20. Drobica burakowa (<i>Atomaria linearis</i> Steph.).....	46
21. Mątwik burakowy (<i>Heterodera schachtii</i> Schmidt)	48
22. Mszyca burakowa (<i>Aphis fabae</i> Scop.).....	50
23. Omarlica włochnata (<i>Blitophaga opaca</i> L.)	52
Omarlica czarna (<i>Blitophaga undata</i> Muli.)	52
24. Płaszczyniec burakowy (<i>Piesma quadrata</i> Fieb.)	54
25. Śmietka ćwiklanka (<i>Pegomyia hyoscyami</i> Panz.)	56
26. Tarczyk mgławły (<i>Cassida nebulosa</i> L.)	58
Cebulowe	60
27. Żółta karłowatość cebuli (Onion yellow dwarf virus)	60
28. Żółtaczka astra na cebuli	62
29. Mokra zgnilizna cebuli [<i>Erwinia carotovora</i> (Jones) Holland i <i>Erwinia aroideae</i> (Townsend) Holland]	64
Zgnilizna fuzaryjna cebuli (<i>Fusarium</i> spp.).....	64
30. Głównia cebuli (<i>Urocystis cepulae</i> Frost.)	66
31. Ma.czniak rzekomy cebuli [<i>Peronospora destructor</i> (Berk.) Casp.J	68
32. Rdza pora (<i>Puccinia porri</i> Winter)	70
33. Sucha zgnilizna cebuli (<i>Penicillium glaucum</i> Link. i inne gatunki)	72
Szara pleśń cebuli (<i>Botrytis allii</i> Munn.. <i>Botrytis byssoides</i> Wałk., <i>Botrytis squamosa</i> Walk,)	72
34. Chowacz szczypiorak (<i>Ceutorhynchus suturalis</i> Fabr.)	74

35. Poskrzypka cebulowa (<i>Crioceris merdigera</i> L.)	76
36. Śmietka cebulanka [<i>Delia (Hylemyia) antiqua</i> Meig.].....	78
37. Udnica cebulówka (<i>Eumerus strigatus</i> Fal.).	80
38. Niszczysty zjadliwy [<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuhn) Filipjew]	82
39. Wgryzka szczypiorka (<i>Acrolepia assetella</i> Źeli.)	84
Chrzan	86
40. Bielik krzyżowych na chrzanie [<i>Albugo candida</i> (Pers.) Ktze.].....	86
41. Chwościk chrzanu (<i>Cercospora armoraciae</i> Sacc.)	88
42. Pchełka chrzanowa (<i>Phyllotreta armoraciae</i> Koch).....	90
43. Żaczka warzuchówka (<i>Phaedon cochleariae</i> F.)	92
Fasola	94
44. Mozaika zwykła fasoli (Bean mosaic virus)	94
Mozaika żółta fasoli (Bean yellow mosaic virus).....	94
45. Bakterioza obwódkowa fasoli [<i>Pseudomonas phaseolicola</i> (Burkh.) Dowson]	96
46. Antraknoza fasoli [<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> (Sacc. et Magn.) Bri. et Cav.]	98
47. Rdza fasoli [<i>Uromyces phaseoli</i> (Pers.) Wint. = <i>U. appendiculatus</i> Link.]	100
48. Szara pleśń na fasoli [<i>Botryotinia fuckeliana</i> (De Bary) Whetzel, stad. konid. <i>Botrytis cinerea</i> Pers.]	102
Zgnilizna twardzikowa na fasoli [<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) Sacc. et Trott.].....	102
49. Skórek pospolity (<i>Forficula auricularia</i> L.)	104
50. Strąkowiec fasolowy [<i>Acanthoscelides (obtectus) obsoletus</i> Say]	106
51. Smietka kiełkówka (<i>Helemyia florilega</i> Zett.).....	108
Groch	110
52. Mozaika zwykła grochu.....	110
Mozaika ostra grochu (Pea enation mosaic virus).....	110
53. Askochytoza grochu (<i>Ascochyta pisi</i> Lib.)	112
54. Mączniak prawdziwy grochu (<i>Erysiphe pisi</i> DC.)	114
55. Mączniak rzekomy grochu (<i>Perenospora pisi</i> Syd.)	116
56. Rdza grochu [<i>Uromyces pisi</i> (Pers.) Winter]	118
57. Zgnilizna korzeni i łodyg grochu (<i>Fusarium martii</i> App. et Wr. var. <i>pisi</i> F. R. Jones)	120
58. Dzióbaczek bobowiec [<i>Aoromius (= Tychius) quinquepunctatus</i> L.]	122
59. Miniarki (<i>Agromyzidae</i>)	124
60. Mszyca grochowa (<i>Acyrthosiphon pisum</i> Harris = <i>A. onobrychidis</i> B. d. F.)	126
61. Oprzedzik pręgowany (<i>Silona lineatus</i> L.)	128
62. Pachówka strąkoweczka (<i>Laspeyresia nigricana</i> Steph.)	132
63. Paciornica grochowianka (<i>Contarinia pisi</i> Winn.)	132
64. Strąkowiec grochowy (<i>Bruchus pisorum</i> L.)	134
65. Wciornastek grochowiec (<i>Kakothrips robustus</i> Uzel.)	130
66. Zwójka poziomeczka [<i>Cnephasia virgaureana</i> (Treit.)]	138
Kapustne	140
67. Bakteryjne gnicie róż kalafiora (<i>Pseudomonas maculicola</i> Mc Cull.). . . .	142
68. Czarna zgnilizna kapustnych [<i>Xanthomonas campestris</i> (Pammel) Dowson]	142
69. Czerń krzyżowych [<i>Alternaria brassicae</i> (Berk.) Sacc., <i>Alternaria brassicicola</i> (Schw.) Wiltsch i <i>Alternaria tenuis</i> Ness.]	144

70. Kiła kapusty (<i>Plasmodiophora brassicae</i> Woronin)	146
71. Mączniak prawdziwy kapusty [<i>Erysiphe communis</i> (Wallr.) Fr.]	148
72. Mączniak rzekomy kapustnych (<i>Peronospora brassicae</i> Gaum.)	150
73. Sucha zgnilizna kapustnych (<i>Phoma lingam</i> (Tode) Desm.]	152
74a. Szara pleśń na kapuście [<i>Botryotinia fuckeliana</i> (De Bary) Whetzel, stad. konid. <i>Botrytis cinerea</i> Pers.]	154
74b. Zgnilizna twardzikowa na kapuście [<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) Sacc. et Trott.]	156
75. Zgorzel siewek roślin kapustnych [głównie <i>Olpodium brassicae</i> (Woron.) <i>Dangeard</i> , poza tym <i>Pythium debaryanum</i> Hesse, <i>Rhizoctonia solani</i> Ktihn, <i>Fusarium</i> spp.]	158
76. Bielinek kapustnik (<i>Pieris brassicae</i> L.)	160
77. Bielinek rzepnik (<i>Pieris rapae</i> L.)	162
78. Chowacz brukwiaczek (<i>Ceutorrhynchus napi</i> Gyll.)	164
79. Chowacz czterożębny (<i>Ceutorrhynchus quadridens</i> Panz.)	166
80. Chowacz galasówka (<i>Ceutorrhynchus pleurostigma</i> Marsh.)	168
81. Chowacz podobnik (<i>Ceutorrhynchus assimilis</i> Payk.)	170
82. Drążyn zielony (<i>Baris chlorizans</i> Germ.)	172
83. Mszyca kapuściana (<i>Brevicoryne brassicae</i> L.)	174
84. Paciornica krzyżowianka (<i>Contarinia nasturtii</i> Kieff.)	176
85. Pchełki ziemne (<i>Phyllotreta</i> spp.)	178
86. Piętnówka kapustnika (<i>Mamestra brassicae</i> L.)	180
87. Pryszczarek kapustnik (<i>Dasyneura brassicae</i> Winn.)	182
88. Śmietka kapuściana [<i>Delia</i> (= <i>Hylemyia</i>) <i>brassicae</i> Bche]	184
89. Tantniś krzyżowiaczek (<i>Plutella maculipennis</i> Curt.)	186
90. Warzywnica kapustna (<i>Eurydema oleracea</i> L.) i warzywnica ozdobna (<i>E. ornatum</i> L.)	188
Marchew, pietruszka	190
91. Chwościk marchwi [<i>Cercospora carotae</i> (Pass.) Kazn. et Siem.]	190
92. Mączniak prawdziwy baldaszkowatych (<i>Erysiphe umbelliferarum</i> De Bary)	192
93. Mączniak rzekomy baldaszkowatych [<i>Plasmopara nivea</i> (Ung.) Schröter]	194
94. Zgnilizna twardzikowa [<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) Sacc. et Trott.] .. Czarna zgnilizna korzeni [<i>Stemphylium radicum</i> (Meier, Drechsl. et Eddy) Neerg. = <i>Alternaria radicina</i> M. D. et E.]	196
Mokra zgnilizna korzeni [<i>Erwinia carotovora</i> (Jones) Holland]	196
95. Zgorzel siewek marchwi i innych baldaszkowatych (sp. div.)	198
96. Golanica zielonka (<i>Trioza apicalis</i> Fórst. = <i>T. viridula</i> Zett.)	200
97. Mątwiki korzeniowe (<i>Meloidogyne</i> spp.)	202
98. Mszyca marchwiowa ondulująca (<i>Semiaphis dauci</i> F.)	204
99. Mszyca wierzbowo-marchwiowa (<i>Cavariella aegopodii</i> Scop.)	206
100. Płozek kminiaczek (<i>Depressaria nervosa</i> Haw.)	208
Paź królowej (<i>Papilio machaon</i> L.)	208
101. Połyśnica marchwianka (<i>Psila rosae</i> Fabr.)	210
Ogórek	212
102. Mozaika ogórka (<i>Cucumber mosaic virus</i>)	212
103. Kanciasta plamistość ogórka [<i>Pseudomonas lachrymans</i> (Sm. et Br.) Cars.]	214

Antraknoza dyniowatych [<i>Colletotrichum orbiculare</i> (Berk. et Mont.) v. Arx.]	216
105. Fuzaryjne więdnictwo ogórka [<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>melonis</i> (Leach et Currence) Snyder et Hansen]	218
106. Mączniak prawdziwy wielożywny na ogórku (<i>Erysiphe polyphaga</i> Hamm.) Mączniak rzekomy (<i>Pseudoperonospora cubensis</i> Rostovz.)	220
107. Parch dyniowatych (<i>Cladosporium cucumerinum</i> Eli. et Arth.)	222
108. Szara pleśń na ogórku [<i>Botryotinia fuckeliana</i> (De Bary) Whetzel, stad. konid. <i>Botrytis cinerea</i> Pers.]	224
109. Zgnilizna twardzikowa na ogórku [<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) Sacc. et Trott.].....	226
110. Zgorzel siewek ogórka (<i>Pythiwn debaryanum</i> Hesse).....	228
111. Mączlik szklarniowy (<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westw.)	230
112. Mszyca kruszynowo-ogórkowa (<i>Aphis gossypii</i> Kalt. = <i>Cerosiphha gossypii</i> Glov.)	232
113. Przedziorek chmielowiec (<i>Tetranvchus urticae</i> Koch).....	234
114. Wciornastek szklarniowiec (<i>Heliothrips haemorrhoidalis</i> Bche.)	236
115. Zmienik lucernowiec (<i>Lygus rugulipennis</i> Popp.) = <i>Lygus pubescens</i> Reut.....	238
Papryka.....	240
116. Mozaika papryki (Tobacco mosaic virus).....	240
117. Czarna plamistość bakteryjna papryki \ <i>Xanthomonas vesicatoria</i> (Dodge) Dows.].....	242
118. Fuzaryjne więdnictwo papryki (<i>Fusarium oxysporum</i> Schl.).....	244
119. Szara pleśń na papryce [<i>Botryotinia fuckeliana</i> (De Bary) Whetzel, stad. konid. <i>Botrylisis cinerea</i> Pers.]	246
Mokra zgnilizna owoców papryki [<i>Erwinia carotovora</i> (Jones) Holland] .	246
120. Zgorzel siewek papryki (<i>Rhizoctonia solani</i> Kiihn)	248
121. Mszyca brzoskwiniowo-ziemniaczana (<i>Myzodes persicae</i> Sulz.)	250
Pomidor	252
122. Mozaika zielona pomidora (Tobacco mosaic virus).....	252
123. Czarna plamistość bakteryjna pomidora [<i>Xanthomonas vesicatoria</i> (Dodge) Dows.].....	254
124. Rak bakteryjny pomidora [<i>Corynebacterium michiganense</i> (E. F. Smith) Jensen].....	256
125. Alternarioza pomidora [<i>Alternaria porri</i> (Eli.) Neerg. f. sp. <i>solani</i> Eli. et Mart].....	258
126. Antraknoza pomidora [<i>Colletotrichum atramentarium</i> (Berk. et Br.) Taubenb.]	260
127. Brunatna plamistość liści pomidora (<i>Cladosporium fuhum</i> Cooke)	262
128. Fuzarioza owoców pomidora (<i>Fusarium</i> sp.)	264
129. Szara pleśń na pomidorze [<i>Botryotinia fuckeliana</i> (De Bary) Whetzel, stad. konid. <i>Botrytis cinerea</i> Pers.].....	266
130. Zaraza ziemniaka na pomidorze [<i>Phytophthora infestans</i> (Mont.) De Bary]268	
131. Zgorzel podstawy łodyg pomidora i czarna zgnilizna owoców (<i>Didymella</i> <i>lycopersici</i> Kłęb., stad. konid. <i>Diplodina lycopersici</i> Hollos)	
270	

. Zgorzel siewek pomidora (<i>Pythium debaryanum</i> Hesse).....	272
O3. Drążnica pomidorówka (<i>Xanthoecia flavago</i> Schiff. = <i>Gortyna ochracea</i> Hbn.).....	" 274
134. Mątwik ziemniaczany (<i>Heterodera rostochiensis</i> Woli.).....	276
135. Paciepnica ziemniaczana (<i>Hydroecia micacea</i> Esp.)	278
136. Stonka ziemniaczana (<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say)	280
Sałata	282
137. Mozaika sałaty (Lettuce mosaic virus)	282
138. Mączniak rzekomy sałaty (<i>Bremia lactucae</i> Regel)	284
139. Rdza turzycowo-sałatowa (<i>Puccinia opizii</i> Bubak).....	286
140. Szara pleśń na sałacie [<i>Botryotinia fuckeliana</i> (De Bary) Whetzel, stad. konid. <i>Botrytis cinerea</i> Pers.].....	288
141. Zgnilizna wardzikowa na sałacie [<i>Sclerotinia minor</i> Jagg. i <i>Sclerotinia</i> <i>sclerotiorum</i> (Lib.) Sacc. et Trott.].....	290
142. Śmietka sałatówka (<i>Phorbia gnava</i> Meig.).....	292
143. Zwójka sałatoweczka (<i>Semasia conterminana</i> H. S.).....	294
Seler.....	* 295
144. Mozaika selera (Celery mosaic virus).....	296
145. Septorioza selera (<i>Septoria apii graveolentis</i> Dorogin).....	298
146. Liściolubka selerowa (<i>Philophylla heraclei</i> L.).....	300
Szparag	302
147. Rdza szparaga (<i>Puccinia asparagi</i> DC.)	302
148. Poskrzypka dwunastokropkowa (<i>Crioceris duodecimpunctata</i> L.)	304
149. Poskrzypka szparagowa (<i>Crioceris asparagi</i> L.).....	306
150. Trzep szparagówka (<i>Platyparea poeciloptera</i> Schr.)	308
Szpinak	310
151. Mączniak rzekomy szpinaku (<i>Peronospora spinaciae</i> Lamb.)	310
Podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy zwalczaniu chorób i szkodników roślin uprawnych metodą chemiczną	312
Alfabetyczny spis łacińskich i angielskich nazw patogenów i szkodników . . .	315
Alfabetyczny spis polskich nazw chorób i szkodników	319